БАЙРАМИНГИЗ ҚУТЛУҒ БЎЛСИН,

АЗИЗ ОНАЛАР, ОПА-СИНГИЛЛАР!

БАХТ БАЙРАМИ

Бугун байрам арафаси—қутлуғ дамлар. Эртага Халқаро хотин-қизлар куни. Бу кунни фақат хотин-қизларгина эмас, бутун прогрессив инсоният нишонлайди. Бизнинг мамлакатимизда эса 8 Март бахтиёр хотин-қизларимизнинг шодиёна куни, бахт байрамидир. Эртага ҳаммамиз меҳрибон оналаримизни, ғамхўр опа-сингилларимизни ана шу бахт байрами билан табриклаймиз, уларга узоқ умр, бахт-саодат тилаймиз, энг яхши истакларимизни изҳор этамиз. Бахтиёр турмушимиз, фаровон ҳаётимиз учун маданий равнақ ва маънавий камолат бахш этаётган жонажон Коммунистик партиямизга, Совет ҳукуматига минг-минг раҳмат айтамиз.

Фақат Октябрь қуёшигина Ўзбекистон хотин-қизларининг ҳаётини нурафшон қилди. Муътабар оналар юзини тўсган паранжи-чачвон зулматини парчалади. Ҳаёт ва нажот бахш этди, ҳуқуқ ва ҳақиқат берди.

Ўзбек хотин-қизлари ҳозирги кунда коммунизм қурилишининг ҳамма жабҳаларида эрлар билан бир сафда бормоқдалар, меҳнатдаги жасоратлари, шижоатлари билан коммунистик жамият қуришдек умумхалқ ишига улкан ҳисса қўшмоқдалар.

Хотин-қизларимиз тўқимачилик гигантларида чиройли газламалар тўқимоқдалар, машинасозлик корхоналарида янги-янги машиналар ясамоқдалар. Фан даргоҳларида илмий проблемаларни муваффақиятли ҳал этмоқдалар, даволаш муассасаларида совет кишиларининг саломатлиги учун курашмоқдалар, болалар муассасаларида, мактабларда оналик меҳрини фарзандларимизга бахшида қилиб, уларни тарбияламоқдалар. Халқ хўжалигининг тараққиётини, маданият равнақини хотин-қизларсиз, уларнинг иштирокисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Улар моддий ва маънавий бойликларимизнинг тенг улушлик ижодкорларидир. Ўз меҳнатлари, халқ бахт-саодати йўлидаги хизматлари билан эл орасида обрў-эътибор қозонган, ҳурмат ва олқишга сазовор бўлган хотин-қизларимиз саноғига етиш қийин.

Бу йил Халқаро хотин-қизлар куни ўлкамизда республика Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар арафасида нишонланмоқда. Халқимиз ўзининг энг яхши ўғил-қизларини, содиқ фарзандларини давлат органларига депутатликка номзод қилиб кўрсатди. Улар орасида Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводининг ишчиси С. Кабирова, «Юлдуз» фирмасидан П. Абдураҳмонова, В. И. Ленин номли радиолампа заводи ишчиси Ш. Акрамова, Х. Файзуллаева, химия-фармацевтика заводидан С. Валишоева, «Шарқ» фирмасидан М. Қўшоқова, авиация заводидан И. Соловьёва, врач Р. Рихсиева, бинокор Л. Куликова, ўқитувчи Н. Раимова каби ишчан жамоатчи аёллар бор.

Тошкент шаҳар Советига депутатликка кўрсатилган номзодлар ичида 200 дан ортиқроқ киши турли соҳада меҳнат қилиб келаётган хотин-қизлардир. Шу фактнинг ўзи шаҳар хўжалиги, иқтисодий, маданий, ижтимоий ҳаётида хотин-қизларнинг роли нақадар улкан эканлигини кўрсатиб турибди.

Шаҳримиз хотин-қизлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олиш учун зўр ғайрат кўрсатмоқдалар. Кўпгина ишлаб чиқариш илғорлари етти йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажарилишидаги хизматлари учун орден ва медаллар билан мукофотланди. Партия ва ҳукуматимиз уларнинг ишларига юксак баҳо бермоқдалар. Шу билан бирга аёллар меҳнатини енгиллатиш, уларга ҳамма шарт-шароитни яратиб бериш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилиб келмоқдалар.

Эртага хотин-қизларимизнинг бахт байрами. Республикамиз пойтахти, жасорат шаҳри Тошкентнинг хотин-қизларини шу шодиёна билан табриклаймиз, уларга бахт-саодат тилаймиз.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

7 МАРТ 1967 й. 2-йил чиқиши. СЕШАНБА. № 56 (211). БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

УЧ АВЛОД ХОТИН-ҚИЗЛАРИ СЛЁТИ

Тошкент Олий партия мактабида уч авлод хотин-қизларининг слёти бўлиб ўтди. Шонлиреволюция йилларининг, биринчи беш йилликларнинг ҳамда олтмишинчи йиллар қаҳрамонларини бу ерга тўпланганлар музика билан кутиб олдилар.

Бу ерда Ш. Ғоибжонова, Е. Цуков, Е. Самойленко каби 1919 ва 1920 йилдан бери КПСС аъзолари — кекса революционерлар фахрий ўринларни эгаллаганлар.

Учрашув қатнашчиларини 71-мактаб пионерлари қизғин табрикладилар. Халқ филармониясининг бадиий ҳаваскорлари меҳмонларни катта концерт программаси билан хушнуд этдилар.

Тошкент чинни заводи коллективи ишлаб чиқараётган хилма-хил маҳсулотлар фақат республикамиздагина эмас, балки иттифоқимизда ҳам манзур бўлмоқда. Чинни асбоблар ишлаб чиқаришда хотин-қизлар ҳам ўз маҳоратларини намойиш қилаётирлар. Завод коллективи Совет ҳокимиятининг 50 йиллик юбилейига атаб 280 минг сўмлик совға яратишди.

Суратда: ажойиб нақшлар безакдори Вазира Тўхтахўжаева чинни асбобларига зарҳал бермоқда.

В. Сироткин, И. Глауберзон фотоси.

ДАСТГОҲ ЭГАЛАРИ

Эрта тонг. Баҳорнинг ғир-ғир эсган майин шабадаси юзларни аста силаб ўтади. Қувноқ, бахтиёр хотин-қизлар комбинатга қадрдон дастгоҳлари ёнига, ўз цехлари қучоғига барвақт бориб станок, машиналарини тезроқ юргизиб юбориш учун ошиқмоқдалар. Ҳамма шод-ҳуррам. Одамлар оқимига қараб тўлқинланиб кетдим.

Бенхтиёр революциядан аввалги ўзбек хотин-қизлари ҳаётини ёдга олмай илож йўқ. Заҳ, қоронғи уйларда аёллар чархда ип йигириб бўз тўқиган. Октябрь қуёшидан баҳраманд бўлган совет хотин-қизлари озодликка чиқдилар. Бошларидан чачвон, паранжи тушиб, эркин нафас олишди. Фабрика ва корхоналарда самарали меҳнат қилиб, янги-янги зафарларга эришмоқдалар.

Тўқимачилик комбинатида минг-минглаб хотин-қизлар ишламоқда. Комбинатда тўқилган нафис гулли газламалар фақат мамлакатимиздагина эмас, ҳатто чет элларда ҳам маълум ва машҳур. Ўз меҳнати билан халқ олқишига сазовор бўлганлар жуда кўп бу даргоҳда. Масалан, комбинатда Марҳамат Йўлдошева, Садди Пўлатова, Татьяна Петенкова, Шарофат Бобоева, Фаина Габитова каби турли миллат хотин-қизлари ўз меҳнатлари билан халқ олқишига сазовор бўлмоқдалар.

Ой каби чеҳрангиздан
Аримасин шод ханда.
Меҳнат гаштини суриб,
Яшанг она-Ватанда.
Шу улуғ айём куни
Табрик этсам соз бўлур.
Мадҳингизни чин дилдан
Қанча ёзсам оз бўлур.

Ю. ТОЛИПОВ.
Тўқимачилик комбинатининг ишчиси.

БАЙРАМ ОЛДИ ТАНТАНАЛАРИ

Бугун Тошкентнинг саноат корхоналаридаги клублар ва саройларда Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга бағишланган тантанали йиғилишлар бўлиб ўтди. Шундай тантанали йиғилишлар пойтахтимиздаги В. П. Чкалов номли самолётсозлик заводининг «Шарқ» клубида, Октябрь Революцияси номли завод клубида ҳамда Тикувчилар саройида ҳам бўлиб ўтди.

Илғор ишчи хотин-қизларга фахрий ёрлиқлар ҳамда пул мукофотлари топширилди. Учрашув қатнашчиларини октябрятлар ва пионерлар қизғин табрикладилар. Қимматли оналарга ва опа-сингилларга бадиий ҳаваскорлик тўгараклари қатнашчилари катта концерт қўйиб беришди.

ЙЎЛДОШ-ШАҲАРЧА ЯНГИЛИКЛАРИ

Пойтахтнинг йўлдош шаҳарчаси Сергелига борар экансиз, йирик панеллардан қад кўтарган 2 қаватли бир-биридан чиройли биноларни кўриб қувонасиз.

Ҳарбий қурувчилар қисқа вақт ичида зилзила туфайли бошпанасиз қолган оилалар учун 4610 квартирали уй-жой биносини давлат комиссиясига топширдилар.

Шу кунларда Ленин, Киров, Октябрь, Фрунзе, Куйбишев ва Чилонзор районларидаги бошпанасиз қолган оилалар бу ердаги янги уйларга кўчиб келмоқдалар.

Қурувчилар яқиндагина ҳар бири 90 ўринли 4 та болалар боғчаси, ҳар бири 589 ўринли 2 та мактаб биноси, 200 ўринли ошхона, 100 ўринли меҳмонхона, магазин ва Маданият уйи биноларини ҳам тайёрладилар. Бундан ташқари, қурилаётган 500 ўринли янги кинотеатр биноси яқин вақтлар ичида ишга туширилади.

Яна ҳар бири 90 ўринли болалар боғчасининг ишга туширилиши, ёзги каникулда эса, райондаги сўлим жойларда 500 болага мўлжалланган 2 та пионерлар лагери очилиши кўзда тутилмоқда.

Шаҳарчада қуриб битказилган биноларнинг атрофи текисланиб ободонлаштириш ишлари олиб борилмоқда. Жамоат ва уй-жой бинолари атрофи кўкаламзорлаштирилиб 150 минг туп манзарали, 10 минг туп ҳар хил мевали дарахт кўчатлари ўтқазилади.

О. ҲАМРАЕВ.

ҚИЗЛАР ОВОЗИ

Бугун Ленин номли республика педагогика билим юртида соат 13,00 да босиб-босиб чалинган қўнғироқ овози тантанадан дарак берди.

Синф хоналаридан чиққан қизлар мажлислар залига тўпланади. Тантанали йиғилишда билим юртининг директори Меҳрихон Шарипова Халқаро хотин-қизлар байрами — 8 Март кунининг тарихий аҳамияти ҳақида доклад қилди. Нотиқ билим юртини 46 йил давомида 3 мингдан ортиқ қиз-жувонлар битириб чиқишганлигини эълон қилганида қарсаклар янгради. Ҳозирги пайтда бу ерда 700 дан ортиқ қизлар билим олишяпти. Директор талабаларни ва уларнинг муаллималарини байрам билан чин кўнгилдан табриклайди.

Шундан кейин жуда кўп қизларга фахрий ёрлиқлар, байрам совғалари ҳадя этилди.

«Қизлар овози» деворий газетасининг муҳаррири Адиба Одинаева, студентлардан Раъно Аъзамова, Марҳамат Исломова, Зарифа Йўлдошева, Адолат Азимовалар йиғилишда сўзга чиқиб шундай бахтли жамиятни яратиб берган партия ва ҳукуматимизга ташаккурлар айтдилар.

Суратда: Тошкент Тўқимачилик комбинатининг 2 йигирув фабрикасидаги бир группа илғор ип ўровчилар. Улар мунтазам равишда смена ва ойлик топшириқларни ортиғи билан адо этиб, аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

(Чапдан ўнгга:) А. Попова, Ю. Семёнова, М. Ҳусанова ва Р. Загидова ўртоқлар.

М. Нуриддинов фотоси.

СТУДЕНТЛАР ҲАШАРИ

Ўзинг яшайдиган кўчанг, ҳовлинг, ўқийдиган ёки ишлайдиган жойинг озода ва кўркам бўлса, тоза ариқларда зилол сув шарқираб оқиб турса, бунга нима етсин.

Ана шу мақсадда Тошкент Ирригация ва механизациялаш инженерлари институтининг студентлари шанбаликлар уюштириб, институт, ётоқхона ҳовлисини озода ва кўкаламзор қилишга киришдилар.

Ҳозироқ институт ва ётоқхонага қадам ранжида қилсангиз баҳри дилингиз очилади. Бир юзлаб туп гуллар ва манзарали дарахтлар экилган. Булардан ташқари, студентлар институт ва ётоқхона атрофидаги Учитель, Политехнический, Урицкий, Носиров кўчаларидаги ариқларни тозалаш, кўкаламзорлаштириш ишида актив қатнашмоқдалар.

МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

Ўтган йили республикамизда костромалик тўқувчи Валентина Плетнева ташаббусини қувватлаб шу касбда ишловчи хотин-қизларнинг республика мусобақаси ташкил этилган эди. Халқаро хотин-қизлар куни олдидан ана шу мусобақага якун ясалди.

«Узсовпроф»дан хабар қилишларича. 40 дан ортиқ энг илғор хотин-қизларга республика Енгил саноат министрлигининг фахрий ёрлиқлари топширилган. Ўнлаб ишлаб чиқариш илғорлари бўлган хотин-қизлар СССР Касаба Союзлари Марказий Комитети ҳамда СССР Енгил саноат министрлигининг фахрий ёрлиқларини ва пул мукофотларини олишга муваффақ бўлдилар.

Пазандалар хизматингизда

«Тошкент» ресторани маъмурияти хотин-қизлар учун ноз-неъматлар билан безатилган дастурхонга байрам эгаларини таклиф қилмоқда. Аёлларимизнинг шодиёна кунлари кўнгилдагидек ўтиши учун қирқдан ортиқ катта дастурхонлар безатилган. Бундай дастурхонларга пойтахтимиздаги «Россия», «Баҳор», «Октябрь», «Шарқ» ресторанларига марҳамат қилишингиз мумкин, азиз ва муҳтарам опа-сингиллар. Тошкентнинг энг ман-ман деган пазандалари хизматингизда бўлишади.

МУАЗЗАМ

Бемаҳалда эшикнинг тақиллаши Зуҳра Абдуғозиевани чўчитиб юборди. Эшикни очиб, Муаззам опа Назаровани кўргач:

— Вой айланай, опаси, сизмисиз? Шу маҳалда нима қилиб юрибсиз?— деди.

— Ишдан қайта ётиб кириб ўтай дедим. Абдуғани бугун ҳам «ёмон баҳо олди. Дарсларни ташлаб кетиб қолади. Ниҳолни ёшлигидан тарбия қилмасак, кейинчалик эл олдида уялиб қолмайлик, деб олдингизга келган эдим.

— Яхши қилибсиз, опаси, жуда яхши қилибсиз. Қани, марҳамат, уйга киринг!

Улар боланинг хулқи, ўқиши ҳақида анча суҳбатлашдилар.

— Мана бу хона бўшга ўхшайди-ку, Абдуғанига дарсхона қилиб берсангиз бўлмайдими?—деди Муаззам опа онага.

— Жоним билан, — рози бўлди она, — айтганларингизни ҳаммасини қиламиз. Боламиз учун шунча жон куйдирасизлару, йўқ деймизми. Барака топинглар.

Орадан кўп ўтмай ўқувчининг хулқида, ўқишида ўзгариш сезила бошлади. Абдуғанининг кундалигида яхши баҳолар пайдо бўлганини кўрган она ҳам, ота ҳам Муаззам опа Назаровага чин қалбларидан раҳмат айтишди.

Бу Муаззам опанинг ишларидан бир шингил, холос.

«Янги Тошкент» маҳалласи ташкил топганига бир йил ҳам бўлгани йўқ. Аммо Муаззам опа бундан 4 йил илгари шу ерга участка солганлардан бири. У маҳалла хотин-қизлари советининг раиси сифатида кўпгина ишлар қилди. Маҳалла кўчаларига асфальт ётқизилишида, хонадонларга водопровод суви кириб келишида, Ильич чироқлари ўрнатилишида, кўчанинг икки атрофи бўйлаб мевали ва мевасиз дарахтлар ўтқазилишида Муаззам опанинг ҳам катта ҳиссаси борлигини кекса-ю ёш яхши билади.

Чинни заводи ва хўжалик буюмлари заводи, Меҳнат Қизил Байроқ орденли 24-мактаб коллективлари 17 йилдан бери ўқитувчилик қилиб келаётган Муаззам Назаровага юксак ишонч билдириб, уни Ўзбекистон ССР Олий Советига депутатликка номзод қилиб кўрсатишди. 25-Жданов сайлов округи ўртоқ М. Назаровани депутатликка кандидат қилиб рўйхатга олди.

Халқ ўқитувчиси ўз сайловчиларининг ишончини албатта оқлайди.

Э. ҚОДИРОВ.

НОМЗОДЛАРИМИЗ

«БАХТИНГ ЁР БЎЛСИН, ҚИЗИМ»

Шукринисода Электр лампа заводида ишлаш, меҳнаткашларнинг хонадонини Ильич нури билан ёритишга ҳисса қўшиш иштиёқи туғилди. Бу ҳақда гап очган эди, онаси ўйланиб қолди.

— Қандай бўларкин, — деди у кўзларини бир нуқтага тикиб ўтирган жигаргўшасининг бошини бағрига босиб,—аввало ёшсан, қолаверса, ўқишинг қолиб кетмасмикин?

— Ёш бўлсам улғаяман, — ярим ҳазил, ярим чин гап қотди Шукринисо, — билмасам сўраб ўрганаман, билсам ўргатаман. Аммо ўқишни ҳеҷам ташламайман. Ишга жойлашиб олгач, кечки ишчи ёшлар мактабига кириб ўқийман.

— Бахтинг ёр бўлсин доим, она қизим, — деди она самимий.

Шунга роппа-роса йигирма беш йил бўлди. Шукринисо Электр лампа заводига оддий ишчи бўлиб ишга кирди. Уни тайёр лампочкаларни бежирим яшчикларга жойлаш цехига қўйишди.

— Урганмаган ҳунарга дуч келган киши саросимага тушиб қолар экан, — ҳикоя қилади Шукринисо меҳнат фаолиятининг дастлабки кунларини хотирлаб, — лампочкани олсам қўлим дирдир титрайди. Синдириб қўймасмиканман. Нозик сим пилигини узиб юбормасмиканман деб қўрқаман. Лекин завод коллективи, партия, касаба союз ташкилотлари, маъмурият оддий ўзбек қизига ёрдам қўлини чўзди, малакали усталар кўмак берди. «Изланганга — бахт ёр» деганларидек, астойдил ҳаракат қилиб рус тилини ҳам ўргандим, кишилар билан бемалол гаплашоладиган бўлдим, ишим ҳам юришиб кетди. Кунлик топшириқни 103 процентдан кам бажарганимни эслай олмайман.

Завод маъмурияти ва партия ташкилоти Шукринисодаги ғайрат, шижоатни ҳисобга олиб, уни Москвадаги малака ошириш курсига ўқишга юборди. Курсни муваффақиятли тамомлаб, жонажон заводига қайтган Шукринисо бир ғайратига ўн ғайрат қўшиб ишлади. Смена топшириқларини мунтасил 105—106 процент бажара бошлади. Ҳадемай унинг расми завод «Ҳурмат тахтаси»дан жой олди.

— «Ҳурмат тахтаси»даги расмлар баъзан алмаштириб турилади, — ҳикоя қилади шу корхона ходими Евгений Андреевич Андросов,—бунинг бойиси бор. Кеча ишлаб чиқариш машъали ҳисобланган ишчилардан бугун ўзгалар ўзиб кетяпти, эртага яна янги машъаллар чиқиши муқаррар. Биз буни табриклаймиз. Меҳнат илғорларининг ҳаммаси меҳнатига яраша тақдирланяпти. Лекин Шукринисо Аъзамованинг расми узоқ йиллардан буён «Ҳурмат тахтаси»дан фахрли ўрин эгаллаб келаётир. Бу унинг давр, замон билан бирга ўсиб бораётгани, сафдошларидан орқада қолмаслик учун жон куйдириб меҳнат қилаётганини кўрсатади. Заводимиз коллективи Шукринисо ва у каби ишлаб чиқариш новаторлари билан ҳақли равишда фахрланади.

Шукринисо ишда ҳар дақиқанинг қадрига етади, бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўп юқори сорт маҳсулот тайёрлашга ҳаракат қилади. Маҳсулот таннархини камайтириш унинг диққат марказида бўлади. Илгари илғор ишчи сифатида тежамкорлик учун курашган бўлса, эндиликда муҳим участканинг бригадири сифатида шу ҳақда бош қотиряпти. Участка бўйича тежалган материалдан қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаришда катта ғалабаларга эришиляпти.

Заводда Шукринисони қадрдон дўст, меҳрибон ўртоқ деб ҳурмат қилишади. Кишилар ўзини ўйлантираётган, ҳаяжонга солаётган масалаларда у билан маслаҳатлашади.

— Кимнинг нима дарди бўлса, — дейди чархловчи Е. Лазерева, — албатта Шукринисо Аъзамова билан маслаҳат қилади. У эса ҳар кишининг дардига даво бўладиган гапларни айтади. Биз Шукринисони завод касаба союз ташкилоти ҳузуридаги маиший хизмат кўрсатиш комиссиясига аъзо қилиб сайлаганмиз. Квартира тақсимоти, ишчи, хизматчи, инженер-техник ходимларнинг болаларини боқча ва яслиларга жойлаштириш, умумовқатланиш ва савдо хизматини яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳаммаси унинг иштирокида ҳал этилади. Опамиз ҳамма нарсага халқ, давлат манфаатини кўзда тутиб қарайди. Биз Шукринисо Аъзамовани икки сайловда Тошкент шаҳар Советига депутат қилиб сайладик. У сайловчиларнинг ишончини доим оқлаб келди. Энди Шукринисонинг номзодини 8-Охунбобоев сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдик. У республикамиз парламентида халқ хизматкори сифатида биз сайловчиларнинг ишончини оқлашга ишонамиз.

Опа 25 йилдан буён узлуксиз бир корхонада хизмат қилиб келяпти. Партия ва ҳукуматимиз унинг катта хизматларини ҳисобга олиб, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлади.

— Менинг муқаддас бурчим халққа хизмат қилишдир, — дейди депутатликка номзод Шукринисо Аъзамова, — киши ўз хизматини эл-юртга, она-Ватанга манзур қилиш учун нина билан қудуқ қазиши, кўплаб пешона тери тўкиши керак. Бугунги муваффақият билан чекланиб қолган киши янглишади. Сайловчиларнинг ишончини оқлаш учун бутун куч-ғайратим, билим-тажрибамни сарф этаман.

Охунбобоев номли 8-сайлов округининг меҳнаткашлари шу йил 12 март куни ўзбек халқининг оташқалб қизи Шукринисо Аъзамова учун якдиллик билан овоз берадилар.

М. НАЗАРОВ.

Янги Тошкентни барпо этишда муносиб ҳисса қўшаётган иттифоқчи республикалардан бири—Белоруссия бинокорларидир. Белоруссиялик бинокор қизлар ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилишмоқда.

Суратда: белорус қизи Нина Шуплякова. У ғишт терувчилар орасида пешқадам ҳисобланади.

И. Глауберзон фотоси.

ТАБРИКЛАЙМАН

Мен 1928—30 йилларй район ижроия комитетининг раиси бўлиб ишладим. Шунингдек округ камбағаллар уюшмасининг раиси ҳам эдим.

Эсимда, активлар билан биргаликда хотин-қизларни чақириб, мажлис ўтказган эдик. 300 га яқин аёл тўпланган Биз шунда партиямизнинг хотин-қизлар озодлиги ҳақидаги қарорини баён этдик. Кўпчилик сўзга чиқди. Йиғилганларнинг деярли ҳаммаси паранжилик. Юзлар чачвон билан тўсилган. Чунки бу мажлис қишлоқда бўлаётган эди.

Хотин-қизлар чуғурлашиб, паранжи ташлаганларнинг аҳволи нима бўлаётганини гапириб кетишди. Ҳақиқатда вазият, шароит оғир эди. Масалан босмачилар бошлиғи Қобил чўлоқ кимки паранжи ташласа, шартта жонига қасд қилар эди. Яғмур қишлоғидаги бир камбағал қиз паранжи ташлаганида бутун оиласини ўлдириб, қизни олиб кетиб қолишган.

Биз босмачиларга қарши аёвсиз ўт очдик. Ўртоқ Павловский бошчилигидаги отрядга биз қишлоқларда батрак ва камбағаллар группасини уюштириб, ёрдамлашдик. Босмачилар изидан тоғларга чиқиб, ахири олиб қочишган камбағал қизни топишга мушарраф бўлганмиз. Босмачиларнинг хотин-қизлар озодлигига қарши курашган 30 бандасини қўлга олдик.

То бу кунларга эришгунча, эҳҳе, не-не машаққатлар бошдан ўтмади дейсиз. Қанча довонлар ошишга тўғри келди. Қанча-қанча қурбонлар келтирилди.

Мана эндиликда аёлларимиз эркаклар билан ёнма-ён туриб ишлаб, нималарга қодирликларини исбот қилмоқдалар. Бири врач, бири олима, ўқитувчи давлат арбоби. Рухсат этгайсизлар, шу улуғ айёмда пойтахт хотин-қизларининг ҳаммасини астойдил табриклаcам!

Т. БАГИРОВ,
шахсий пенсионер.

ЎН УЧИНЧИ ҚАЛДИРҒОЧ

— Иккинчи синфга янги тарбиячи келармиш.

— Галинанинг ўзичи?

— Бўшаб кетди.

— Авжи ўқув йилининг ярмисида-я?

— Ҳа. Ёш эмасми. Олий ўқув юртини ҳам бу йил тугатган экан, болалар тили, улар билан ишлаш унга қийинлик қилибди.

— Ким келармиш?

— Ўн учинчи қалдирғоч.

Шу номдаги ҳужжатли фильмни кўпларингиз кўргансиз.

Фильм қаҳрамонларидан бири муҳтарам муаллиф, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Зайнаб Мирсалимовадир. У Тошкентдаги 3-мактаб-интернат очилишида ташаббус кўрсатганлардан. Шу ерда 3 йил педагог-тарбиячи бўлиб ишлаб,

1964 йили Октябрь ойида пенсияга чиқди. Мана яна вақтинча бўлса ҳам интернат маъмуриятининг илтимоси билан ишга келди.

— 1924 йили Қўқондаги мактабни тугатдим, — дейди Зайнаб опа, — Биз 13 киши эдик. Ўзбекистонда биринчи бўлиб илмумаърифатни эгаллашга сазовор бўлдик.

В. И. Лениннинг «Саводсиз бир мамлакатда социализм қуриб бўлмайди» деган буюк шиорини энг аввал биз амалга ошира бошлаганимиз учун бизни «Ўн уч қалдирғоч» деб аташади...

Зайнаб опа маърифат йўлида узлуксиз ишлаб намуна бўлгани, моҳир тарбиячи сифатида ном қозонгани учун қатор фахрий ёрлиқлар билан тақдирланди. ЎзССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи унвонини олишга муяссар бўлди.

Маърифат қалдирғочи Зайнаб опанинг ҳаёти, иш фаолияти билан чуқурроқ танишишни истаган ўртоқлар «13 қалдирғоч» номли фильмни яна бир кўришлари ва бу йил чиққан «Ўзбекча календарь»нинг 14 май варағини кўздан кечиришлари мумкин.

Озод хотин-қизларнинг қутлуғ байрами арафасида онахонимиз исмига табрик телеграммалари ёғиляпти. Кўп қатори бизнинг коллективимиз табригини ҳам қабул этинг, табаррук она!

Ю. АҲРОРОВ,
3-мактаб-интернат ходими.

Республикамиз халқ хўжалигини ривожлантиришда саноат корхоналарини муттасил инженер кадрлар билан таъминлаб келаётган Тошкент Политехника институтида юзлаб ўзбек қизлари билим олмоқдалар.

Суратда: Маъсуда Зуфарова ва Наҳида Орифжонова. Булар қурилиш инженерлари факультетининг биринчи курсида ўқишяпти.

ЯНГИ КИР ЮВИШ МАШИНАСИ

Чебоксар резина-техника буюмлари заводи янги «Волга-8» кир ювиш машинасини сотиш учун магазинларга юборди. Янги маркали машина ўзининг қулайлиги, ихчамлиги билан олдинги «Волга-7» машинасидан тубдан фарқ қилади.

Унинг бўйи пастроқ. Баки занглмайди, пўлатдан ишланган. Кир ювиш машинасига реле ва сувни чиқариб ташловчи насос ўрнатилган.

Завод 1967 йилда «Волга-8» кир ювиш машинасидан 327 минг донасини ишлаб чиқаради.

(АПН).

ҚАЛБИМГА

ҚИЗЛАР ИЖОДИДАН

Илҳомдан ўксима, ўксима асло,
Эй, менинг тинчимас оловкор қалбим.
Ғазабдан бўлса ҳам баъзида, ҳатто,
Ҳар илҳом дамини деёлгин бахтим.
Янгича ҳаётнинг янги удумин
Янгича оламга қилайлик тортиқ.
Замоннинг ташвиши гуё сен учун,
Бахт борми шундайин ҳислардан ортиқ.

Мен илҳом дамларин аланга мисол,
Равшан мисрларда ёритолсам бас.
Сен илҳом қизи бўл, ёниб тур чунон,
Сендадир ирода, сендадир ҳавас.
Шахдам ташлаб эркинроқ одим,
Пўлат қанотларда парвозга шайлан,
Эй, менинг кўнгилчан оловкор қалбим,
Даврнинг талаби, бобига айлан.

Дилором ТОЖИЕВА

БИР СУРАТ ТАРИХИ

Сиз кўриб турган бу сурат 38 «ёшга» кирди. «Рабочая иллюстрация» журналининг муқовасига туширилган бу расмда ўзбек аёлларининг тақдири ҳикоя қилинади.

...1924 йилнинг августи Бухородан йўлга чиққан поезд Москва томон пишқириб боряпти. Вагон бўлмаларининг бирида уч қиз Сарвар, Соня ва Марям ўтиришибди. Сарвар ғузорлик. Отаси ўз қизини 70 ёшли чолга инъом этгани учун она қишлоғи Ғузордан бошини олиб қочган. Тоғ-тошлардан, чўл-биёбонлардан пиёда юриб Бухорога етиб келган.

Сонянинг ҳам тақдири шундай. Лекин Марям кечирган азоб-уқубатли кунлар уларникидан ҳам ачинарли.

Марям етти кеча, етти кундуз поездда юриб, ўша мудҳиш кунларнинг шаънига лаънат ўқирди. Ўша кезларда Шаҳрисабзда «Ленин, Ленин» деган сўзлар унга қандайдир ёқимли, нажоткор куч бўлиб туюларди. Қиз кўксини қалқон қилиб бўлса ҳам бу улуғ зот ҳузурига талпинарди. Орадан бир-икки йил ўтиши билан меҳрибон доҳий вафот этди. Бу маъшум хабарни эшитган Марямнинг қалби вужуди уззу-кун фиғон чекди.

Қизлар Москвага кириб боришди. Уччави паранжида. Биринчи қадам мавзолейга қўйилди. Мавзолей атрофида москваликлар паранжига бурканган ўзбек қизларига ҳайрон боқишарди. Уч қиз Мавзолей олдида инсон эркига ғов бўлган қора чимматни устиларидан улоқтиришди. Шунда улар биринчи бор тўйиб-тўйиб эркин нафас олиб, ёруғ дунё қучоғида онадан қайта туғилгандек бўлишди.

Мана шу қувончли, унутилмас дақиқага бугунги кунда роса 43 йил бўлибди. Мавзолей олдида кўрсатилган жасорат ғолиблик кучини кўрсатди. Қизлар Москвадаги ўзбек билим юртида таҳсил олишди. Қўли очиқ, қалби саҳий рус мураббийлари дугоналарга рус тилини ўргатишди.

Ўшанда Марям Москвадаги театр студиясига ҳам қадам қўйди. Студияда ўрганилган санъат сирлари уни экранларга, саҳналарга олиб чиқди. «Крест ва тўппонча», «Муз саройи» каби дастлабки овозсиз фильмларда суратга тушди. Студияда ўзбек санъатининг арбоблари бўлмиш Аброр Ҳидоятов, Комил Ёрматов ва бошқа кўпгина етук устозлар билан маҳорат сирларини ўрганди.

Шундан кейин у тўғри Тошкентга келиб Ҳамза номли Ленин орденли академик драма театрининг эшигини тақиллатди...

Ўзбекистон халқ артисти Марям Ёқубованинг ҳаёт ва ижод йўли шундай бошланди. Бугунга қадар у юзлаб ёрқин образлар яратди.

Кураш ва машаққатли йиллар марямларга, сарварларга, соняларга шундай бахт келтирди. Бу бахтни бугунги кунда сиз билан биз ўз кўзимиз билан кўриб турибмиз.

П. АБДУЛЛАЕВ.

АЁЛЛАРГА СОВҒАЛАР

Меҳрибон оналаримиз, қадрли опа ва сингилларимиз зебизийнат асбобларини ёқтиришади. Тошкентдаги заргарлик фабрикаси коллективи аёлларимиз учун кўплаб безак буюмлар ишлаб чиқариб, уларни хушнуд этишяпти. Фабрика коллективи халқаро хотин-қизлар кунига атаб «Олча гули», «Хевача» деб аталувчи янги зираклар ишлаб чиқарди. Янги номдаги бу зираклар баҳорни тасвирловчи гуллар билан қопланган. Тилла сайқали берилган учта кўзли узук ҳам оналарга, опасингилларимизга жуда манзур бўлади.

Фабриканинг Азиз ака Ваҳобов бошлиқ цех заршунослари 8 Мартга атаб аёлларимиз учун бир неча минг дона зираклар ишлаб чиқардилар. Корхонанинг тилла-кумуш маҳсулотлар ишлаб чиқариш цехи азаматлари эса кечанинг ўзида 10 минг сўмдан ортиқ тиллаузуклар, зираклар ишлаб чиқаришди.

Саодат Комилова шаҳримиздаги 15-илғор клиник шифохонанинг иккинчи терапия бўлимидаги ишчан ва жамоатчи врачларидан ҳисобланади. У шу шифохонада уч йилдан буён ишлаб, ўзининг ҳалол меҳнати ва беморларга бўлган ғамхўрлиги билан қисқа муддатда коллектив орасида обрў қозонди.

Суратда: врач Саодат Комилова.

М. Нуриддинов фотоси.

ОЛИМАНИНГ ТОРТИҒИ

Яқинда «Фан» нашриёти босмадан чиқарган шарқшунос олима Саодат Азимжонованинг «Бобирнинг ҳинд девони» китоби Заҳириддин Муҳаммад Бобирнинг Ҳиндистондаги (ҳаётининг сўнгги йиллари) фаолиятини ёрқин ифодалаб беради.

Китоб автори адабиёт тарихи ва шарқ тарихининг бир даври— буюк мўғул империясига асос солиниш даври, Бобир ва бобирийларнинг ўз она тиллари ва адабиётини авайлаб бойитиш бобидаги унумли ҳаракатлари, ҳинд адабий муҳитининг XVIII асргача бўлган кенг манзараларини ўқувчига очиб берган.

Олима Бобирнинг ҳинд девони таҳлилига киришгани бежиз эмас. Унингча: «Ҳинд девони анализи кўрсатадики, Бобир шеърларининг бирор мисраси йўққи, у шоирнинг ўз ҳаёти, юрт шароити ва халқ орасидаги воқеалар билан боғланган бўлмасин».

Китоб мундарижасида «Бобир ҳаётининг Ҳиндистон даври», «Бобир ва унинг адабий муҳити», «Бобирнинг ҳинд девони ва унинг аҳамияти», «Бобирийлар ҳукмронлиги давридаги эски ўзбек тили ҳақида» каби масалалар юзасидан илмий талқинлар келтирилганки, изчил тадқиқот натижаси ўлароқ Бобир биографиясига муҳим янгиликлар ва аниқликлар киритилган, унинг авлодлари даврида ўзбек шеъриятини давом этгани, луғатлар ёзилгани таъкидланган.

Китобга Бобирнинг Британия музейида сақланаётган портретидан репродукция, «Бобирнома»нинг илк форс-тожик таржимони Абдураҳимхон расми, Бобир қабри фотосурати, йигирма варақлик ҳинд девони фото нусхаси илова қилинган.

Л. РАҲМОНОВА,
ўқитувчи.

ИШОНЧГА МУНОСИБ

Мана 25 йилдирки, Маъмура опа Орифхонова Тошкент политехника институтида ҳормай-толмай меҳнат қилиб келмоқда. Дастлабки пайтларда оддий ўқитувчи бўлган бу аёл ҳозир институт олий математика кафедрасини бошқаряпти.

Бунга қадар Ўрта Осиё жанубий циклонларининг киришида юқори қатламларда шамол майдони тўғрисидаги катта муҳим кашфиёт устига тинмай ишлади. Чунки Ўрта Осиёда ҳаво йўллари мақсадга мувофиқлашиши, самолётларнинг хавфсиз учиши каби проблемалар тема асосини ташкил этарди. Олима бундай қийин, мураккаб вазифани тўла амалга ошириб, катта монографик тадқиқотни яратди.

1965 йилда юқоридаги тема бўйича диссертация ёқлаб, фан доктори деган юксак илмий даражага эга бўлди.

Опа политехника институтининг жамоат ишларида доимо фаол қатнашиб, коллективнинг катта ҳурматига сазовор бўлган. Шунинг учун ҳам 1963 йилда Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайланган эди. Депутат Маъмура Орифжонова сайловчиларнинг талаб, истакларига доим қулоқ солиб, уларнинг берган топшириқларини бажонидил ўз вақтида бажарди. Киров районини ободонлаштириш, болалар муассасаларини бунёд этиш, зилзиладан зарар кўрган оилаларни уй-жой билан таъминлаш каби хўжалик, ташкилий масалаларда М. Орифхонованинг хизматлари катта. Сайловчилар ишончи оқланди. Улар яна опага ишонч билдириб, депутатликка номзод қилиб кўрсатишди.

М. Орифжонова Тошкент шаҳрининг 31-Москва сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига рўйхатга олинди.

Октябрь тенгдоши, забардаст олима М. Орифхонова сайловчилар ҳурматига муносиб.

Дилбар ИКРОМОВА,
Тошкент политехника институтининг ўқитувчиси.

Пойтахтдаги Пайпоқтрикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқараётган фабрикада юзлаб хотин-қизлар меҳнат қилишяпти. Сиз суратда кўриб турган Марзия Валиева ҳам шу фабриканинг ишлаб чиқариш илғорларидан бири ҳисобланади.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотолари.

„ЎЗИНГИЗ ТИКИНГ“

Пойтахтнинг Новомосковская кўчасидаги 30-уйга келувчилар тобора кўпайиб боряпти. Бу ерда очилган янги салон кишилар хизматида. Салонда кийим-кечаклар тайёрланади. Уларни тикадиган кишилар харидорларнинг ўзгинасидир. «Шарқ» маиший хизмат кўрсатиш комбинати аҳолига ана шундай қулайлик яратиб берди. Салонда ўрнатилган қатор тикув машиналари бирор дақиқа ҳам бўш қолмайди.

Бу ерда моделчи — конструктор М. Фомина кўйлак, костюм, пальто тикиш учун келганларга бош-қош. У аввал мижозларнинг материалларини кўриб, моделларнинг намуналарини тавсия қилади. Бичиш-тикишга ёрдамлашади. Харидор истаган кийимини ўзи тикади.

Тошкент шаҳар маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг бошлиғи А. Умаров бундай деди:

— Ана шундай «Ўзингиз тикинг» деган салонлардан яна бири Глинка кўчасида очилади.

Бундан ташқари, яқин орада 150 ўринли базм салони ташкил этиш мўлжалланмоқда. Бу салонда юбилей тантаналари, никоҳ тўйлари ва бошқа яхши маросимларни ўтказиш мумкин бўлади.

Қизлар ижодидан

ОДАМ ВА ҚАДАМ

Новда эди, шахдам-шамол қадами,
Югурганда еллар қоларди ортда.
Пардай енгил қадамлари одамнинг
Охир бориб, зилдай оғир тортади...
Зиналардан чопиб чиққан ўғлимнинг
Лўппи юзи бўртиб лола бўлибди.
Зиналардан ҳориб чиққан бувимнинг
Озғин юзи маржон терга тўлибди.
Йиллар кетди, тинди бувим қадами,
Асо қолди, у қозиқдан тушмайди.
Ҳаёт қизиқ унинг ҳар бир қатими
Қадамларга жо бўлганга ўхшайди.
Бувим эсга тушиб қолган аснода
Беихтиёр чуваланар ўйларим.
Ҳозир кўзим гоҳ-гоҳ тушар асога,
Узатаман наҳот, бир кун қўлларим...

* * *

Хушнудман, шодлигим йўқ ниҳояси,
Гоҳида қалбимда қуёш чарақлар,
Қаршимда неки бор нурдай ярақлар,
Гоҳ нохуш дилимда булут сояси.
Боиси одамлар — яхши ва ёмон,
Баъзан туртиб ўтар қўпол одамлар.
Баъзан қўшиқ иньом этар одамлар,
Уйимга гоҳ енгил, гоҳ зил қайтаман.
Эртаси ошиқиб, яна одамлар
Рухсорин истайман, ирмоқдай чопиб,
Шу улкан одамлар оқимин топиб,
Ташлайман ҳаётда дадил қадамлар.

КЕЧАЛАР

Мунча қоронғу тун, зулмат пардаси
Қопламиш борлиқни. Биз-чи, уйқуда.
Хотиржаммиз, роҳатдамиз ҳаммамиз.
Нега?
Чунки қуёш лаб очар яна кулгуга.
Ишонамиз тонг отар, тонг каби бардам,
Ишга тушиб кетар ижодкор инсон.
Коммунизм сари ташлаб бир қадам,
Қуёшни кузатиб, шод қолар инсон.
Шул сабаб хотиржам ухлар кечалар,
Нур каби равшандир мақсад, режалар.

ДЕРАЗАНГДАГИ ЧИРОҚ

Чироқ ёнар, деразангга термулиб,
Деразамнинг ортидаман, йироқда.
Ўртамизда анҳор менга жўр бўлиб,
Юрагимдай тўлқин урар қирғоққа.
Менга ҳаёт, менга қўшиқ чироғинг,
Деразангда шуъла кўрсам бўлгани.
Ўкинтирмас яқинлигинг, йироғинг,
Чироғингдай, олислардан кулганинг.
Деразангда шуъла кўрсам менга бас,
Сен ҳаётсан, сен ижодга ўтирдинг.
Гарчи ёзган қўшиқларинг менгамас,
Шодман, сенга ғазалимни битирдим.

ЭЪТИБОР ОХУНОВА.

ҚЎШИҚ АЙТСАМ...

Қўшиқ айтсам, дилимда борин
Қанотига олиб учса куй.
Чертиб ўтса юраклар торин
Дил ғуборин ювиб ўтса у.
Рози эдим тунларни бедор
Бағрин ёқиб куйласам қўшиқ,
Қўшиқларга мен ўзим хумор
Қўшиқ бўлиб оқар қалбда ишқ.

ҲАЗИЛ

Гар бошланса даврада ҳазил,
Лабга қўнар лаззатли ханда,
Офтобдай яйрайди кўнгил,
Ғуборларин ювиб бир дамда.
Дейман, кулгу сеҳридан ҳар чоқ
Одамларнинг яшнасин дили,
Лекин дўстлар, қалбларни мутлоқ —
Ўртамасин ишқнинг ҳазили.

Маъфура МУҲАМЕДОВА.

ИЖОД СЎҚМОҚЛАРИДАН

— «5» дан юқори баҳо бўлганида ўшани қўярдим бу қизга! Насиба Мақсудова имтиҳон топширар экан ўқитувчилардан бири шундай деган эди. Ўқувчи учун бундан ҳам ортиқроқ мақтов бўлмаса керак. Насиба дарсларни яхши ўзлаштириши биланги-на эмас, одамийлиги, санъатга ихлоси билан ҳам танилган. Кўпчилигингиз биласиз уни. Телевизор орқали турли хил эшиттиришларда қатнашиб туради. У кичик ёшидан Тошкентдаги Островский номли пионер ва ўқувчилар саройида бадиий ҳаваскорлик ва адабиёт тўгарагида иштирок этиб юрди. Ниҳоят 1966 йили В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг кечки журналистика бўлимида ўқий бошлади.

Бундан 6 — 7 йил муқаддам эса телестудия даргоҳига қадам қўйиб, болалар учун эшиттиришларда муваффақият билан иштирок этди.

— Насиба дуч келган ишни уддалаб кетаверади, — дейди «Ёшлик» студиясининг режиссёри Абдуҳалил Эгамбердиев, — у дикторлик ҳам қилади, дубляжда ҳам катнашади. Студия ходимларининг баъзи ишларида кўмак беради...

Насибанинг нозик диди, гўзалликни чуқур ҳис қила билиши ҳар бир ишида кўзга яққол ташланади.

— Катта оиламизнинг деярли ҳаммаси — 40 киши шифокор, — дейди Насиба, — мен ҳам шу йўлдан бормоқчи эдим, лекин бувимнинг маслаҳати билан журналистика, санъат йўлига кириб олдим.

Дарвоқе, Ҳикматхон ая Умархонова ҳозир саксондан ошиб қолган. Лекин ҳали тетик, бардам. Ўғил-қизлари, невара-чевараларининг бахтини кўриб қувонади, хотин-қизларни ёруғликка олиб чиққан коммунистик партияга раҳматлар айтади.

Оила кенжаси Насиба ҳам дили танлаган порлоқ йўлга қадам қўйди. У парвоз йўлида. Болалари эришган ютуқдан Ҳикматхон ая қувончининг чегараси йўқ.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

АЯЖОНИМ, КОЙИМАНГ

(ҚЎШИҚ)

С. Зуннунова шеъри

Г. Кодиров мусиқаси

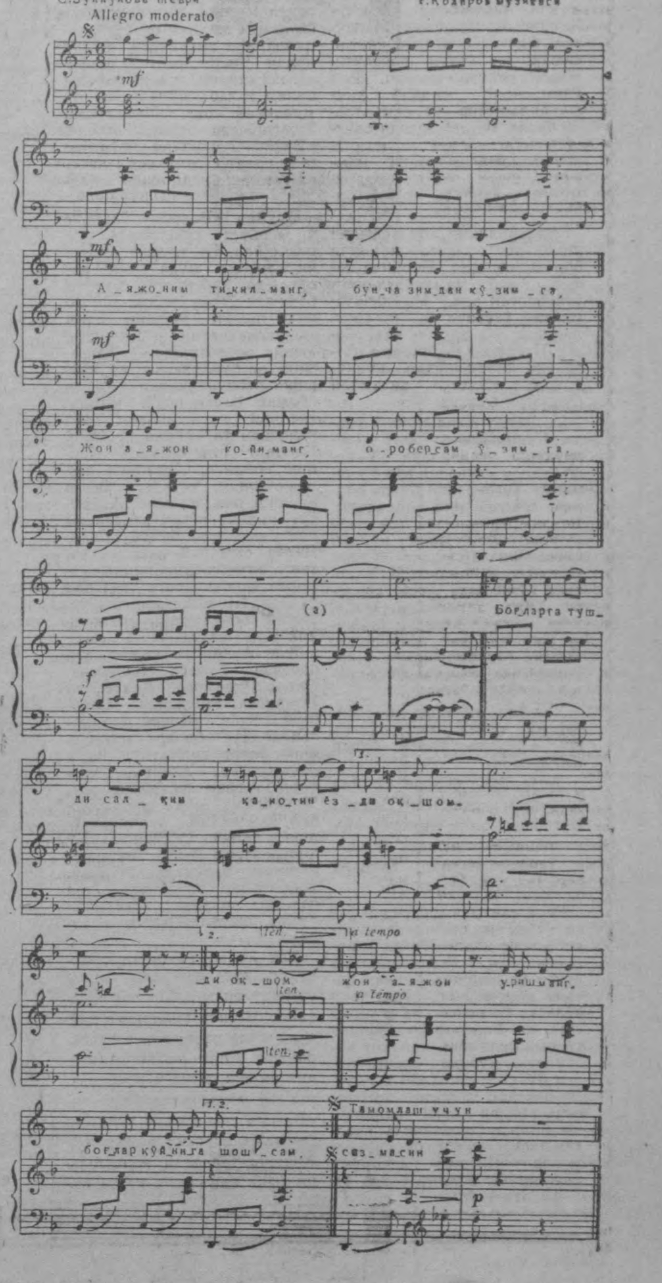

I

Аяжоним, тикилманг
Бунча зимдан кўзимга
Жон аяжон, коймманг
Оро берсам ўзимга.
Боғларга тушди салқин
Қанотин ёзди оқшом.
Жон аяжон, уришманг
Боғлар қўйнига
шошсам.

II

Кўнглим бахтга
лиммо-лим,
Кутар сўзлари болим.
Кўриб қолманг, аяжон,
Шу дамдаги аҳволим.
Меҳрибон бағрингизга
Балки кечроқ
қайтаман
Бугунги сирни сизга
Кейин бир кун
айтаман.

III

Аяжоним, тикилманг
Бунча зимдан кўзимга
Жон аяжон, койиманг
Оро берсам ўзимга.
Бораҳолай, термулиб
Юраги эзилмасин,
Уяламан, билдирманг,
Дадажоним сезмасин.

ҲАҚНАЗАР ОТАНИНГ НАБИРАЛАРИ

Баҳор. Офтоб ҳароратидан дарахтларнинг ғунчаси бўртиб, борлиққа гўзаллик бахш этган. Бундай пайтларда ҳамма ўзини боғ-роғлар оғушига уради.

Мана, Муртазоқул ҳам Ленин комсомоли номли истироҳат боғида китоб мутолааси билан банд. Радио карнайларидан таралаётган «Тановор» куйининг оҳанги йигитни гўё аллалаётгандек. Куй «Ушшоқ» ашуласи билан алмашди. Эфир тўлқинларида бир дилбар қалбдан айтаётган бу ашула студент йигитнинг хаёлларини парчалаб ташлади.

Бу куй соҳибасининг овози наҳотки шунчалар қўнғироқ, наҳотки шунчалар дилбар ва гўзалки, киши қалбини симобдек эритиб юборса.

Муртазоқул китобини ёпди. Унинг қалби қўшиқ ишқида оташ бўлиб ёнди. Шу қўшиқни куйлаган қизни қидирди.

Қиз Тошкент Давлат медицина институтида ўқир экан. Қўшиқ ҳақидаги суҳбат ва самимий муносабатлар уларни никоҳ даргоҳига етаклади.

Мана ўн йилдирки, у ўша қўшиқ соҳибаси Сайёра билан киши кўрса ҳавас қиладиган оила қуришган.

Сайёра институтда ўқиётган чоғларида санъаткор Ориф Қосимов раҳбарлигидаги тўгарак гули эди.

Дастлаб «Тоҳир ва Зуҳра» музикали драмаси студентлар ижросида саҳналаштирилганда Сайёра Зуҳра ролини маҳорат билан ижро этди. Шундан кейин янги—янги қўшиқлар бир-бирини етаклаб келаберди.

Сайёра асли шаҳрисабзлик. Отаси Барот ака ҳозир у ердаги Фурқат номли мактабда физика ўқитувчиси, тарбия ишлари бўйича директор ўринбосари бўлиб ишлайди. Барот ака танбурни ҳафсала ва иштиёқ билан чалади. У сози ва овози билан даврани ўзига қаратади.

Сайёра ёшлигиданоқ отасининг санъатига маҳлиё бўлар эди. Секин-аста ота маҳоратини ўрганарди. Қиз 5—6 синфларда ўқиб юрганида мактабдаги кечаларнинг бадиий қисми у сиз ўтмас эди.

Сайёра санъат ошиғи. Лекин ўз касби — врачликни ундан ҳам ортиқ билади. Унинг мақсади қўшиқ билан қалбларга шодлик бахш этишгина эмас, кишилар саломатлигини асраш, уларнинг ҳаётини сақлашда.

Сайёра ҳозир Чилонзордаги 24-поликлиниканинг энг уста кардиологи. У санъати билан киши қалбига ҳузур бахш этса, касби билан бемор дардига шифо топади. Ўнлаб, юзлаб беморларни хасталикдан ҳалос этади.

Сайёра Барот аканинг учинчи қизи. Бу оиланинг беш қизи бор. Ҳаммаси камолга етган. Олди 7—8 фарзандлик, кенжаси бир норасидалик. Ҳаммаси зиёли. Шамсия ўқитувчи, Ҳайрихон пишчеторг директори. Фаёза район ижроия комитети раисининг ўринбосари, Гулчеҳра медицина ўқитувчиси. Бари санъатга ихлос қўйганларини айтмайсизми. «Тановор»га ташлашади. «Муножат»ни айтишда Сайёрадан ўтишса ўтишадики, қолишмайди.

Бу ўтмишда ҳаёти чоракор бўлган Ҳақназар отанинг набираларини Октябрь инқилоби ана шундай тарбиялади.

А. ПУЛАТОВ.

Фойдали маслаҳатлар

ЎЗИНГИЗНИ УНУТМАНГ

Кузда ва баҳорда ўзингизни бардам сезишингиз ва юзингиз тиниқ бўлиши учун курортга боришингиз шарт эмас. Ҳар ҳафтада ўзингиз учун ўзингиз микроотпуск беришингиз мумкин. Бундай дам олиш ҳар бир одамнинг қўлидан келади. У жуда қулай ва осон. Бунинг учун аввало ҳамма ишни шанба ва якшанба кунларига қолдириш одатингиздан воз кечишингиз керак. Шанба ва якшанба кунлари фақат ўз соғлигингизни тиклашингизни ўйлашингиз ва дам олишингиз лозим.

Шанба ва якшанба кунлари оз вақт сарфлаб, нима овқатлар пиширилиши мумкинлигини жума куниёқ ўйлаб қўйишингиз керак.

Дам олиш кунлари кечқурун ётиш олдидан истеъмол қилиш учун олма ва узум шарбатларидан олиш тавсия этилади.

Якшанба куни камҳатнов кўчада бир-икки соат очиқ ҳавода юриш тавсия этилади.

Жума куниёқ жуда ўқимишли, ҳордиқ чиқарадиган китоб танлаб қўйилса, якшанба куни овқатдан кейин дам олиш соатида оёқни баландроқ қўйган ҳолда ўша китобни ўқиб, мириқиб ҳордиқ чиқариш мумкин бўлади.

Шанба ва якшанба кунлари берилаётган телевизион эшиттиришларга узлуксиз тикилиш ҳам яхши эмас. Улар орасида энг қизиқарлисини танлаб кўриш керак.

Ундан кейин яхшилаб ухлаш тавсия этилади. Шанба ва якшанба кунлари кўпроқ вақтни уйқуга сарфлаш лозим. Овқатдан кейин дам олишни ҳам унутмаслик даркор. Негаки уйқу киши организмига яхши дам беради. Дам олингач эса, кайфият яхши, руҳ тетик, киши бардам бўлади.

(Польша журнали «Урода»дан)

ПАРДА ҲАМ БЕЗАК

Ҳар хил шторлар, гардинлар, тюллар хонага шинамлик бериш билан бирга озодалик томонидан ҳам фойдаликдир. Ёзда улар хонани ортиқча қизиб кетишдан сақлашса, қишда хонани совиб кетишдан сақлашади. Улар ёрдамида кўча шовқинини ҳам бироз пасайтириш мумкин.

Пардаларни қандай танлаш керак. Қандайлари кўпроқ фойдали бўлади.

Парда танлашда иқлимий шароит, уйнинг кунгай ё кунгаймаслиги, деразаларнинг катта ё кичиклиги каби қатор шароитларга аҳамият бериш керак.

Масалан жанубда кўпинча хона ортиқча исиб кетмаслиги назарда тутилади. Бунинг учун чиройли гулдор, қалин газмоллар танланади. Ёзда кун тиғига кўтарилганда дераза бекилиб пардалар туширилганда хона температураси бирмунча пасайиши мумкин.

Дераза пардалари турли-туман бўлади. Баъзилари ипда юқори кўтарилиб, туширилиши мумкин. Уларни «Француз» пардалари дейишади. Яна ён-ёнга очиладиганлари, тепага юмалоқлаб қўйиладиганлари ҳам бўлади. Уларни пастга юмалоқлаш ҳам мумкин.

Юқорига юмалоқлаб қўйиладиган ёки иплар билан кўтариладиган пардалар учун оқ рангдаги енгил газмоллар, унча юпқа бўлмаган сарғиш матолар қўл келади. Ён-ёнга очиладиган ошхона ва ётоқхона пардаларини очиқ рангдаги гулдор матолардан тиккан маъқул.

Сариқ рангдаги нафис газмолдан тикилган пардалар уйга кувноқлик бериб туради. Доим қуёш чарақлаб тургандай бўлади.

Кўча шовқинини ўтказмаслик учун тиғиз ва қалин матолардан тикиш керак пардаларни.

Деразаларга тюль тўр тутиш яхшими? Энг нафис, энг нозик тюллар ҳам табиий ёруғликни ёмонлаштиради. Хона кунгай бўлмаганда тюль тутиш умуман маслаҳат берилмайди.

Яна шу ҳам эсингизда турсинки, ҳар қандай дераза пардаси ҳам тезда чангланади. Шунинг учун уларни камида ойида бир марта яхшилаб қоқиш ёки ювиш керак.

Н. М. ДАНЦИГ,
профессор.

Суратда: Сайёра Ҳақназарова беморни қабул қилмоқда.

ПАРАНЖИ ТАШЛАГАН АЁЛЛАР

Қобулдаги уйимиз ёнма-ён бўлса ҳам, ён қўшним Шагла билан тезда таниша олмадим. Эрталаб ва кечқурунлари қадди-қомати келишган, бўтакуз афғон қизи кўчадан сира тўхтамай, ҳеч ким билан гаплашмай ўтиб кетарди. Биз автобусда тасодифан танишиб қолдик.

— Менинг исмим Шагла, — деди уялибгина бу қиз, — сизга қўшни бўламан. Шаҳарга фақат кундузи чиқаман, чунки кечқурун уйда ўтиришим керак. Урф-одатимиз шунақа, — деб тушунтирди суҳбатдошим. — Агар кечқурун мени биротаси билан кўриб қолишса, менга ҳеч ким уйланмайди. Дадам ва ойим ҳам шундан қўрқишади, — у секингина кулиб қўйди, — мен эса катта бўлиб қолдим. Ҳамма ишни ўзим ҳал қила оламан. — У бироз жим қолди. Сўнгра қўшиб қўйди:

— Эски урф-одатлар билан яшамоқчи эмасман.

Шагла Қобул университетининг филология факультетида ўқишини кейин билиб олдим. Биз кўпинча шаҳарда бирга сайр қилардик.

Пиёдалар орасида аёллар ҳам оз эмас. Уларнинг ҳаммаси юзларини чачвон билан бекитиб юришади. Шагла мен ҳайрон бўлганимни кўриб, бир куни шундай деди:

— Ҳа, бу жуда ҳам даҳшат. Биласизми, Афғонистонда ҳозир ҳам хотин-қизларнинг етмиш проценти оламга чиммат орқасидан қарашга мажбур. Бу «қоп» хотин-қизларнинг умрини қисқартади. Урф-одатларимиз жуда қаттиқ. Ҳеч қандай фармон билан уни дарҳол тугатиб бўлмайди. Қадим замонлардан буён 10—14 ёшлигида эрга берилган қиз ўз юзини бошқалардан яшириб, умрининг охиригача чачвон тутиб юришга мажбур эди. Бу тартибни бузганлар эса қаттиқ жазоланади. Қуръонда хотин-қизларнинг билим олиши чегаралаб қўйилган. Уларнинг жамият ҳаётидаги роли йўққа чиқарилган эди.

— Афғонистон мустақил деб эълон қилингандан кейингина хотин-қизларни озод қилиш учун шароит яратилди, — деб давом этди Шагла. — Бу проблеманинг ўз тарихи бор. 1928 йилдаёқ ҳукуматнинг ўша вақтдаги бошлиғи Омониллахон хотин-қизларнинг чачвон ёпиниб юришини таъқиқлайдиган қонун қабул қилган.

Бироқ Афғонистон хотин-қизларига ҳуқуқ ва озодлик бериш, уларнинг ҳаётий ва маданий савиясини ошириш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал этиш осон бўлмади. Мамлакатнинг мусулмон руҳонийлари ва реакцион кучлари бунга қаттиқ қаршилик кўрсатдилар. 1928 йилда қабул қилинган қонун деярли амалга оширилмади, тез орада уни унутиб юбордилар. Фақат ўттиз йилдан сўнг, 1959 йилдагина Афғонистон ҳукумати яна чачвон тутиб юришга қарши чиқа олди.

... Ўтган йили март ойида Шагла мени Халқаро хотин-қизлар куни билан табриклади.

— Бу кунни сизлар ҳам нишонлайсизларми? — деб сўрадим мен.

— Расмий жиҳатдан нишонламаймиз, лекин биз афғон хотин-қизларининг шундай байрами бўлишини истаймиз.

Шагланинг юзида табассум ўйнади.

— Мен ўқитувчи бўламан ва мамлакатнинг тенг ҳуқуқли граждангалари бўлишда юзлаб афғон қизларига ёрдам бераман. Университетдаги дугоналарим ҳам шу мақсадга интилмоқдалар. Лекин уларнинг соҳалари бошқа. Улар юрист, врач, инженер бўлиш учун ўқимоқдалар.

Ўша куни Шагла менга ҳозирги замон афғон ёзувчиларининг «Паймона» деган тўпламини совға қилди. Бу тўплам авторлари орасида уч аёл ҳам бор. Улар афғон адабиётида дастлабки ёзувчи аёллардир. Уларнинг учаласи ҳам университетдан: Доня Гобармедик, Малалай Муса ва Маҳбуба ҳуқуқ факультетида ўқишади. Уларнинг асарлари темаси афғон хотин-қизларининг ҳозирги жамиятдаги йўлидир.

... Қобулдан кетаётганимда Шагла хайрлашаётиб шундай деди: Бизда ҳали кўп аёллар чачвон тутиб юришади. Лекин шундайлигича қолмайди. Афғон хотин-қизлари орасида Маҳбуба, Малалай Муса, Доня Гобар каби аёллар оз эмас. Шундай вақт келадики, Афғонистоннинг ҳамма хотин-қизлари шуларнинг йўлидан борадилар.

Т. КНЯЗЕВА,
АПН мухбири.
Қобул — Москва.

8 МАРТ ПОЧТА МАРКАСИДА

Филателист альбомидан

Ҳаётимизда бирон воқеа йўқки, у почта маркасида ўз ифодасини топмаган бўлсин. Мана, сизнинг эътиборингизга ҳавола қилинаётган ушбу маркалар турли даврларда чиқарилган бўлиб, хотин-қизлар байрамини, ажойиб аёлларимизни мадҳ этади.

Улардан бирида Улуғ немис революционери, халқаро ишчилар ҳаракатининг намоёндаси, дунёда биринчи бўлиб «Халқаро хотин-қизлар куни 8 Март»га асос солган аёл Клара Цеткиннинг нуроний сиймоси акс эттирилган.

Совет хотин-қизлари эркаклар билан ёнма-ён туриб меҳнатда, фан ва санъатда, қишлоқ хўжалиги ва тарбия соҳасида самарали меҳнат қилиб, коммунизм қурилишига зўр ҳисса қўшмоқдалар. Бизнинг аёлларимиз тинчлик учун курашчи, келажагимиз болаларимизнинг севимли онаси, тарбиячиси, ўқитувчиси.

Дунёда биринчи бўлиб совет аёли фазога учди. У Валентина Терешковадир. Мана у. Сизга боқиб турибди. Маркани кўздан кечирар экансиз, Терешкованинг портрети, унинг орқасида ер курраси, ер атрофида айланиб юрган космик кемани кўрасиз.

Маркалардан яна бирида фан чўққиларини тинмай эгаллаётган бахтиёр, озод хотин-қизларимизнинг умумлашган образи берилган. У ер куррасида қўлини юқори кўтариб, эртанги янада порлоқ келажагимизни мадҳ этмоқда. Агрессорларнинг Вьетнамда ва бошқа ерларда қилаётган жиноятткорона урушларини қораламоқда. Ер юзида тинчлик бўлсин демоқда.

Маркалардаги ёзувларга диққат қилсангиз улар «8 Март»га бағишланганлигини ва байрам муносабати билан чиқарилганлигини билиб оласиз.

Сиз байрамга атаб турли даврларда чиқарилган маркаларнинг айримлари билан танишдингиз. Қаҳрамон ва мард аёлларимизнинг ҳаётини акс эттирувчи маркалар жуда кўп.

Филателияга қизиққан ўртоқлар ушбу маркаларни топиб ўз альбомларини янада бойитишларига ишончимиз комил.

И. УСМОНОВ,
алоқа ходими.

ШИОРИМИЗ—МЕҲНАТ, ТИНЧЛИК, ҲАМЖИҲАТЛИК

Германия Демократик хотин-қизлар союзининг активистлари... Сиз уларни Германия Демократик Республикасининг ҳамма ерида учратасиз. Шаҳар ва қишлоқларнинг миллионлаб аҳолиси моддий бойлик ишлаб чиқаришда бевосита иштирок этадилар. Юз минглаб ишчилар, деҳқонлар ва хизматчилари маҳаллий ҳокимият органларига сайланганлар. ГДР халқ палатасининг ҳар бир тўртинчи депутати — аёлдир. Илғор хотин-қиз деҳқонлардан 133 киши эса қишлоқ хўжалик кооперативларига бошчилик қилади. Ишлаб чиқариш кооперативлари правленияларй аъзоларининг бешдан бирини аёллар ташкил этади. Минг-минглаб бизнинг дугоналаримиз ҳозирда илмий текшириш ишларини олиб боришяпти ва ўқитувчилик қилишяпти.

Республикамизнинг барча меҳнаткашлари билан бирга хотин-қиз ишчиларимиз ва деҳқонларимиз ҳам Германия Бирлашган Социалистик партиясининг апрелда очиладиган VII-съездига ва Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига зўр кўтаринкилик билан тайёргарлик кўрмоқдалар. Улар меҳнат вахтасида туриб ишлаш билан бирга, партиямизнинг қаҳрамонона тарихи ҳақида Октябрь Революциясининг Германия тақдирига таъсири ҳақида лекция ва докладлар ўқимоқдалар.

Халқ ҳокимияти уч ёшгача бўлган ҳар икки боланинг бирини болалар яслиларида ва 7 ёшгача бўлган ҳар олти бола боғчада тарбияланиши учун шароит яратиб берди. Албатта, ҳали оналарнинг талаблари тўла қондирилгани йўқ. Буни ҳисобга олиб, бизнинг союзимиз ана шундай ишлаб чиқаришдаги хотин-қизларнинг болаларини қўшнилари томонидан қараб туриш тўғрисидаги ташаббусини тўла қувватлади. Бу ташаббус ҳозирча республикамиз бўйлаб ёйилди.

Бу йилги 8 март биз учун қўш байрам: 20 йил муқаддам шу куни Германия Демократик хотин-қизлар союзи ташкил топган эди. Ҳозирги вақтда Союз аъзоларининг сони 1.300 минг кишига етди. Булар янги, Социалистик Германиянинг актив қурувчилари ғамхўр оналар-тарбиячилар, Европада ва бутун дунёда тинчлик учун толмас мустаҳкам курашчилардир.

Мустаҳкам тинчликни таъминлаш — бутун аёлларимизнинг асосий ғамхўрлиги, мақсадидир.

Иоганна БЛЕХА,
Германия Демократик хотин-қизлар союзининг секретари.
Берлин шаҳри, март.
(АПН).

МАРҲАБО, «БАҲОР»

Ўзбекистон Давлат халқ рақси ансамбли «Баҳор» Ҳиндистон, Покистон, Малайзия, Сингапур бўйлаб қилган сафаридан бугун пойтахтимизга қайтиб келади. Биз ўзимизнинг ажойиб ҳамшаҳарларимиз—ўз санъатлари билан Ватанимиздан олисдаги кўпгина чет эл мамлакат томошабинларини мафтун қилган санъаткорларимизни қувонч ва ғурур билан кутиб оламиз.

Ансамблнинг бу сафари унинг чет элларга иккинчи бор чиқишидир. Биринчи сафар Араб мамлакатларига ўтказилган эди. Мамлакатимизда ўтказилган гастролларнинг эса ҳисоби йўқ! Совет Иттифоқида бирорта катта ёки кичик шаҳар йўқки, у ерда «Баҳор» ансамбли бўлмаган бўлсин.

... Залдаги қандиллар ўчади. Кишиларнинг аста шивирлаши эшитилади. Томошабинлар саҳнадан кўз узишмайди. Аста-секин парда очилиб, саҳнага нур таралади. Қаердадир узоқдан дилрабо куй янграйди. Ҳарир кўйлак кийган қизлар давраси каптардек учиб чиқишади. Уларнинг қўлларида олча гуллари. Худди аста-секин шабадада жилвалангандек биринкетин ҳаракат қилишади. Гуллар гоҳ бир-бирига яқинлашиб, гоҳ узоқлашиб саҳнада баҳор акс этади...

Ҳар бир концерт коллективнинг номига мос бўлган шу «Баҳор» валси билан бошланади.

Ансамбль бундан ўн йил муқаддам тузилган. Совет Иттифоқи халқ артисти Мукаррама Турғунбоева бу коллективнинг бадиий раҳбари ва балетмейстери бўлди.

Рақс санъати қадимдан буён ўзбек миллатининг ғурури ва энг яхши кўрган томошаси эди. Республикамиз рақси ўз жанрига биноан ниҳоят ранг-баранг. Ҳар бир область ўз рақси ва музикасига эга. Рақслар ўзларининг такомиллашгани, ҳаракат уйғунлиги, музика оҳанги билан алоҳида ажралиб туради. Бу рақслар халқимиз хотирасида кўпдан буён сақланиб, юз йиллар мобайнида наслдан-наслга мерос бўлиб колмоқда. «Баҳор» ансамбли ўзининг ўн йиллик босиб ўтган йўлида ўзига хос халқ рақси музейи, уни сақловчиси ҳамда миллий рақс традицияларини йиғувчиси бўлиб қолди. Чидам, ғайрат, шижоат, кескинлик, чаққонлик ва билим талаб қиладиган бу мураккаб иш Мукаррама Турғунбоева ҳамда унинг «Баҳор» қизлари бўлмиш шогирдлари томонидан ниҳоят усталик билан ижро этилади.

Бу йил «Баҳор» ўзининг ўн йиллик юбилейини нишонлайди. Бу муддат биринчи қарашда жуда қисқа кўринса-да, Ўзбекистон Хореографияси ўтган ўн йил мобайнида ниҳоят шаҳдам одим ташлаганлигини исботлайди. Унинг репертуарида фақатгина республикамиз ва қардош республикалар рақси бўлмай, балки шарқ мамлакатлари халқларининг ҳам рақслари ўз ўрнини топган. Концерт программаси ўзининг бойлиги, гўзаллиги, ижрочиларнинг усталиги билан кишини ром қилади. Ансамбль ниҳоят гўзал рақсларни ижро этадиган бўлиб қолди. Барча оммавий рақслар ҳамиша томошабинларнинг гулдирос қарсакларига сазовор бўлади. Шуни таъкидлаш лозимки, репертуарда ижрочилик жуда катта ўрин эгаллайди. Ансамбль солистлари орасида Тамара Юнусова, Раъно Низомова, Валентина Романова, Равшаной Шарипова каби рақкосалар ўз санъатлари билан томошабинларнинг ҳурматини қозона олдилар. Уларнинг ҳар бири ўз рақс услубига эга. Мукаррама опа солистлардан қандайдир техникавийликни талаб қилмайди. Бу хусусиятлар барча рақкосаларнинг ўзларида бўлиши, рақкосалар ўз бадиий дид ва индивидуал хусусияти билан ажралиб туриши керак.

Ҳоҳ айрим кишилар томонидан, ҳоҳ оммавий ижро этиладиган ҳар бир рақснинг пайдо бўлиши коллектив ҳаётида жуда катта воқеа ҳисобланади. Қайта-қайта репитиция қилиш, жуда кўп меҳнат, ғайрат, шижоат талаб қилади. «Баҳор» шу меҳнат туфайли ҳаммани хурсанд қилади. У ўзининг талантли ижрочилари рақс санъатига катта эътибор бериши туфайли тобора кўпроқ томошабинларни ром қилмоқда.

«Баҳор» ансамблининг Покистондаги концертлари тўғрисида мутахассислар жуда катта баҳо беришди. Бу ҳақда Покистон газеталарида кўплаб мақолалар ёзилди.

«Ўзбек рақсларининг музикаси, ижро этиш услуби, муқоми Покистон халқ рақсларини эслатади»,—деб ёзади «Доон» газетасининг театр тақризчиси. — Ансамблнинг покистонликларга айниқса ёқиб тушаётганлиги ҳам шунда. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Қаҳрамон Дадаевнинг иккита чилдирма чалиб чиқиши, ЎзССРда хизмат кўрсатган артист Равшаной Шарипованинг «Чўпон» рақси олқишларга сазовор бўлди» деб ёзади «Морнинг Ньюс» газетаси.

Бундай қалб сўзларини бошқа мамлакатларга қилинган сафарларда ҳам кўплаб эшитиш мумкин эди. Биз ўзимизнинг миллий рақс усталаримизни: «Марҳабо, «Баҳор!» деб кутиб оламиз.

Н. РАҲИМОВА,
Ҳамза номли санъатшунослик институтининг илмий ходими.

Дилбар Дониёрхўжаева бундан олти йил муқаддам Тошкент Давлат консерваториясини тамомлаб, консерватория қошидаги аспирантурага ўқишга кирганди. Бундан икки йил бурун Дилбар аспирантурани аъло баҳолар билан тугатиб, консерваториянинг фортепьяно факультетига ўқитувчи этиб тайинланди. Ҳозир у ёш авлодга музика маданиятидан таълим бераётир.

Суратда: ўқитувчи Дилбар Дониёрхўжаева консерватория тайёрлов бўлимининг II курс студенти Санталат Умарова билан навбатдаги машғулотни ўтказмоқда.

Суратда: «Баҳор» ўйини ижро этилмоқда.

О Н А Х О Н

Спорт

Ольга Григорьевнани унинг шогирдлари иккинчи онамиз деб бежиз айтишмас экан. 30 йилдан ортиқ ижодий меҳнатини ёшларнинг жисмоний тарбиясига бағишлаган бу онахоннинг ҳаёт дафтарчасига бир назар ташлар экансиз, фикримизнинг гувоҳи бўласиз. Кўпгина ажойиб ва маҳоратли баскетболчиларни катта йўлга олиб чиққан жонкуяр бу устоз 1920 йилларда Самарқанддаги 2-мактабда ўқитувчилик қилиб юрган кезларида спорт соҳасига қадам қўйган эди. Ўша пайтда Ольга Григорьевна Шутова республика терма командаси аъзоси сифатида йирик мусобақаларда қатнашиб, ажойиб муваффақиятларни қўлга киритди. Енгил атлетика, отиш ва баскетбол бўйича биринчи разрядга эга эди. Шундан кейин 1934—1935 йилларда «Динамо» ва 1945 йилда «Спартак» (Москва) командалари сафида қатнашиб келди.

Мана, бугунги кунда спорт ўйинлари бўйича Тошкент Олий маҳорат мактабида ўсмирлар командасига етакчилик қилиб келмоқда. Ольга Григорьевнанинг спортни республикамизда оммавий тус олдиришдаги хизматлари юксак баҳоланиб, унга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер унвони берилган...

—Спорт билан ўқиш эгизак бўлмоғи керак,— дейди Ольга Григорьевна биз билан қилган суҳбатида. Сўзи билан иши бир бу аёл ўз айтганларига амал қилиб, тез-тез шогирдларининг ўқишларини текшириб туради.. Ёмон баҳо олган ўқувчиларини койишга тўғри келади.

Шу туфайли бўлса керак, унинг шогирдлари Ольга Григорьевна «Бизнинг иккинчи онамиз» деб аташади.

Хўш, ўсмир баскетболчиларимизнинг ютуқлари қандай бўлмоқда?

Ольга Григорьевна раҳбарлик қилган баскетболчи ёшлар командаси ўтган йили республика биринчилигида ўзларига тенг келадиган рақиб йўқ эканлигини исботлади. Улар январь ойида Рига шаҳрида Совет Иттифоқи ўсмирлар биринчилиги мусобақасида ўзининг кучли рақиблари ҳисобланган МАСК, Львов, Киев, Рига, Боку, Ленинград командаларини мағлубиятга учратиб, биринчи ўринга кўтарилдилар. Айниқса ленинградликлар билан бўлган охирги беллашув йигитларимиз учун аҳамиятсиз бўлса ҳам, уларни шу қадар қуршовга олиб қўйишдики, натижада 34 очко ортиғи билан ғалаба қозондилар. Учрашув тамом бўлгандан сўнг шогирдлар устозни катта ғалаба билан самимий табрикладилар.

Ўз касбининг моҳир устаси, республикамиз спорт тараққиётига муносиб ҳисса қўшиб келаётган Ольга Григорьевна Шутовани бугунги кунда самимий қутлаб, унга узоқ умр ва сиҳат-саломатлик, ишларида катта муваффақиятлар тилаймиз.

М. МУҲСИМОВ.

Республика гимнастикачилари терма командасининг аъзоси Т. Султонова хотин-қизлар байрамини зўр қувонч билан кутиб олди.

Сиз суратда уни машғулотдан сўнг кўриб турибсиз.

Н. Надеждин фотоси.

КЎНГИЛЛИ ЎТДИ

Алишер Навоий номли республика Давлат кутубхонасининг хизматчилари хотин-қизларнинг баҳор байрами муносабати билан кутубхонанинг кенг залига тўпланишди. Кутубхона директори Д. Н. Тожиева кечани очиб, йиғилганларни самимий табриклади.

Кутубхонанинг аҳолига намунали хизмат кўрсатган хизматчилари қимматбаҳо совғалар билан мукофотландилар.

Бу ерга меҳмон бўлиб келган Ўзбекистон Давлат Филармонияси ҳамда радио ва телевидениесининг артистлари неча қатнашчиларига катта концерт қўйиб бердилар.

ЭРКАТОЙ

ЮМОР

Бир аёл гилам устига юмшоқ кўрпача солиб, эрини овқатга таклиф қилди.

ЭР: — Йўқ, ўтирмайман, деразадан совуқ киради.

ХОТИН: —(Кўрпачани кўчира туриб) Бу ёққа ўтиринг.

ЭР:— Йўқ, бўлмайди, каравот тагидан белимга совуқ уради.

ХОТИН: — Майли, майли, бу томонга ўтиринг, дадаси.

ЭР: — Йўқ, йўқ, мумкин эмас, эшикдан шамол киради, шамоллаб қоламан.

ХОТИН: — Хўп, хўп, мана бўлмаса, печка олдида ўтира қолинг.

ЭР:—Йўқ дедимми, йўқ! Тўғри келмайди, иссиқ уриб одамни безовта қилади.

ХОТИН: — Товба, осмонга чиқиб ўтира қолинг бўлмаса!

ЭР:—...

С. ЯХИН.

Редактор ўринбосари
Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

РЕКЛАМА ВА...

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

7 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 Ленин ҳақида ҳикоялар. С. Антонов. «ЛИМОН» (ўзбекча).
18.30 Кекса ижрочилар концерти.
19.20 Қорақалпоқ куйлари.
20.00 «Меҳнат нашъаси» деган эшиттириш (русча).
20.10 Сайловчиларнинг талабларига мувофиқ концерт.
20.45 «Хотин-қизлар советининг бир куни» деган эшиттириш (ўзбекча).
21.20 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш ва концерт.
22.00 «Дунё воқеалари» (ўзбекча).
22.10 Лирика кечаси.
22.40 Ўзбекистон шоирларининг хотин-қизлар ҳақидаги шеърлари (русча).
23.20 Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Арман эстрада куйлари.
19.30 ШОНЛИ 50 ЙИЛЛИК. **Усмон Носир ҳақида хотиралар** (ўзбекча).
20.10 СССР халқларининг қўшиқлари.
20.45 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг эшиттириши.
21.00 Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган адабий-музикали эшиттириш (тожикча).
21.30 Тошкент халқ филармонияси баянчилар ва аккордиончилар оркестрининг концерти.

8 МАРТДА

БУГУНГИ ЭШИТТИРИШЛАР ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИГА БАҒИШЛАНАДИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 «Баҳор фасли» деган концерт.
9.30 М. Насимов. **«Дилбарим»** вокал-лирик сюита.
10.10 Вальс концерти.
10.30 «Ассалом, онажон» деган музикали салом (ўзбекча).
11.10 «Совет Ўзбекистони хотин-қизлари» деган эшиттириш (ўзбекча).
11.25 Бадиий ҳаваскорлар концерти.
12.15 Спорт эшиттириши (русча).
12.30 ДОНГДОР ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ ТАЛАБЛАРИГА МУВОФИҚ КОНЦЕРТ.
13.30 Н. А. Обухова куйлайди.
15.20 «ДУГОНАЛАР» радиожурнали (ўзбекча).
16.00 «САЛОМ, БАҲОР!» деган музикали эшиттириш.
17.00 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси.
18.10 Эстрада қўшиқлари ва куйлари.
18.30 Бахтиёрлик қўшиқлари.
19.20 Қозоқ куйлари.
20.00 «ДУГОНАЛАР» радиожурнали. Такрорий эшиттириш.
21.20 Қўшиқлар, рақслар, ҳазиллар.
23.20 Эстрада концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Халқ қўшиқлари.
19.00 «Хотин-қизларнинг талабларини ижро этамиз». Концертнинг биринчи бўлими.
19.30 Қардош халқлар адабиёти. Н. Думбадзе. **«Мен қуёшни кўраяпман»** романидан боблар (ўзбекча).
20.10 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. Такрорий эшиттириш.
20.50 «Партком секретари». Тожикистон радиосининг эшиттириши (русча).
21.00 Хотин-қизларга бағишланган дам олиш концерти (тожикча).
21.30 «Хотин-қизларнинг талабларини ижро этамиз». Концертнинг иккинчи бўлими.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Жуковский. «Биринчи баҳор» операси.
16.00 «НУРХОН» музикали драмасининг монтажи.

„ЗАНГОРИ" ЭКРАНДА

7 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:

19.00 «НАТАШАХОНИМ». Бадиий фильм.
20.30 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.35 Телевизион янгиликлар.
20.50 Бир актёр театри. **«Аёл мактублари».**
21.10 Совет Ўзбекистони композиторлари. Ш. Шоҳимардонова, З. Тўйчиева.
22.10 «УМРГА ТЕНГ ЙИЛ». Бадиий фильмнинг иккинчи серияси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:

18.00 Болалар учун. **«Совғамиз сизга онажон».**
18.20 Ўқув эшиттиришлари программаси. Сиртдан таълим олаётган студентлар учун. **«Олий математика».**

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.00 Халқаро хотин-қизлар куни 8 Мартга бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида телеянгиликлар.
23.00 «АЁЛЛАР». Бадиий фильм.
00.45 Эфирда «Молодость». «Орбита». 8 Мартга бағишланган музикали программа.
01.45 Москва эшиттиришларининг охири.

8 МАРТДА

БУГУН ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ 8 МАРТ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:

10.55 Эшиттиришлар программаси.
11.00 «ОЙИМИЗНИНГ БАЙРАМИ».
11.30 Болалар учун мультфильмлар.
12.00 «ИВАННА ҲУЖУМДА». Бадиий фильм.
13.05 «Хотин-қизлар, сизлар учун». Талабаларга мувофиқ концерт.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

14.05 «ЧИН ЮРАКДАН». 8 Мартга бағишланган кинофильм.
14.30 «ТАТАРБУНАРЛАР ШУНДАЙ ЯШАЙДИ». Кинофильм.
15.00 «Сеҳргарнинг дўсти», «Қўғирчоқлар қандай тириладн». Ўқувчилар учун.
16.00 Бутуниттифоқ санъат ҳаваскорларининг фестивали. Темир йўлчилар маданият уйи халқ ашула ва рақс ансамблининг концерти. Гомель шаҳридан олиб кўрсатилади.
16.40 Кундузги Москва эшиттиришларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 «Ҳар доим бўлсин онам». Ўқувчилар учун.
18.55 «ЕРКИН ҲАЁТ». **Халқаро хотин-қизлар куни 8 Мартга бағишланган тележурнал.**
20.25 Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.30 Музикали маяк.
20.45 Қаҳрамонлик ҳақида ҳикоя.
21.15 «ОНА ВА СУКУНАТ». Бадиий фильмнинг биринчи серияси.
22.30 Телевизион янгиликлар.
23.00 Телевизион миниатюралар театри. «Ўн уч стул». 8 Март байрамига бағишланган махсус сони.
24.00 «Музикали магазин».
00.50 СССР касаба союзлари олтинчи қишки спартакиадаси кундалиги. Горький шаҳридан олиб кўрсатилади.
01.00 Театр билан учрашув. Актёрлар уйидан олиб кўрсатилади.
02.30 Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун концерт.
18.30 «Харьковлик санъаткор». Эстрада концерти.
19.05 «МАХФИЙ МИССИЯ». Бадиий фильм.
20.45 Телевизион янгиликлар.

Ўзбек тилида:

20.55 Х. Расул. **«Инсон мадҳи».**
21.15 «Ўзбек қизи овози». Концерт-очерк.
22.00 «БИР ҚИЗНИ УЧРАТДИМ». Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА—8/III да **Гулсара.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—7/III да **Вероналик икки йигит,** 8/III да кундуз ва кечқурун **Парвона.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—8/III да кундуз **Нурхон,** кечқурун **Икки билагузук.**

КИНО театрларда

7 МАРТДА

Опа — «ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА», «ВОСТОК», ЧАЙКА» (кечқурун) «СПУТНИК» (тоқ соатларда), САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 5 ярим, 7 ярим ва 9-15 минутда).

У Ватанни ҳимоя қилади—«МИР» (кечқурун).

Нисо—НАВОИЙ номли (кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (1-залда кеч 7 да).

Авдотья Павловна — «ФЕСТИВАЛЬ» (кечқурун).

Сўнгги қаллоб «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Шантеклэр маликаси—«ДРУЖБА» (2-залда жуфт соатларда).

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРНИНГ
Мактаб ўқувчилари дам олиш кунларидаги
РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

26/III — кундуз **Доктор Айболит.**
27/III — кундуз **Этик кийган Мушук,** кечқурун **Боғчасарой фонтони.**
28/III да кундуз **Демон,** кечқурун **Спартак.**
29/III — **Бир актли балетлар,** кечқурун **Дилором.**
30/III — кундуз **Семурғ,** кечқурун **Севилья сартароши.**
31/III — кундуз **Спартак,** кечқурун **Лайли ва Мажнун.**
1/IV — **Этик кийган Мушук,** кечқурун **Дон-Жуан.**
2/IV — кундуз **Дилором,** кечқурун **Жизель.**

Спектакллар кундуз соат 12 ва кеч 7 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
ҳар куни
Совет циркининг улкан аттракциони — Ҳиндистон филлари

Филларни ўргатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Александр Корнилов** ва **Анатолий Корниловлар иштирокида икки бўлимдан иборат**

КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

Шунингдек масхарабозлар группаси: **Наровский, Абрамов, Боровой** қатнашадилар.
Томоша кеч соат 7 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

«Советский спорт» газетасининг соврини учун

11 МАРТДА
«Динамо» (Москва)—**«Шахтёр»** (Донецк) (соат 17 да бошланади).

12 МАРТДА
«АСК» (Ростов)— **«Зенит»** (Ленинград) (кундуз соат 2 да бошланади).

13 МАРТДА
«Политотдел» (Тош. обл.)—**«Пахтакор»** (Тошкент) (кеч соат 6 да бошланади)

КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА
Ф У Т Б О Л

Электротехника саноати министрлиги
1-ҚУРИЛИШ РЕМОНТИ ТРЕСТИНИНГ 60-ҚУРИЛИШ РЕМОНТИ БОШҚАРМАСИ
ҳамма касбдаги қурилиш ишчиларини
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: «Тошкент кабель» заводи, («Завод марказий лабораторияси» биносида), телефонлар Е-6-05-70, Е-6-12-73, қўшимча 2-73.

1967 йил 31 март эрталаб соат 10 да, Тошкент политехника институти геолого-разведка ва тоғ металлургияси бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 68-уй) геология ва минерология фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун **К. Н. Ержонов** «Турбуғтойнинг пегматит ва гранит интрузиялари» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан кутубхонада танишиш мумкин (Навоий кўчаси, 13-уй).

ТАШКИЛОТ, КОРХОНА, ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»

газетасининг эълонлар бўлими ҳар турли эълонларни қабул қилади.

Шу жумладан, **ишга таклиф, конкурслар, диссертация ёқлаш ҳақида, таъзия, ҳар хил буюмларни сотиш** (уйлар, хоналар, мебеллар, гуллар в б.) **штампа, думалоқ печатлар, етуклик аттестатлари, дипломлари** йўқолганлиги тўғрисида.

Қабул қилинган эълонлар бир ҳафталик муддатда босиб чиқарилади.

Эълонлар якшанба кундан бошқа ҳар куни кундуз соат 2 дан 4 гача қабул қилинади.

Адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 3-қават, 41-хона.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АПТЕКАЛАР БОШҚАРМАСИГА
старший бухгалтерлар, бухгалтерлар, бухгалтер-ревизор
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 183-а уй.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институти дирекцияси, партия ташкилоти ва маҳаллий комитети институт ходими Д. Ниёзовга отаси
Мордухай
НИЁЗОВНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор қиладилар.

...ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — В3-02-49 дан В3-02-58 гача. Редактор — В3-53-76; редактор ўринбосарлари — В3-29-33, В3-29-09; масъул секретарлар — В3-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — коммутатор орқали 7-81; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3-27-57; информация бўлими — В3-65-57; эълонлар бўлими — В3-81-42.

7 МАРТ, 1967 ЙИЛ.

Р. 11276. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Индекс 64579.

Нашр № 2850.